

מי שהוציא אוהו פרק רביעי עירובין

מו.

עין משפט
נר מצוה

לד א מיי פ"ה מהל'
י"ש הל' ד' טו"ש ע'
פ"ה ס' ש"ל ע"פ טו'
ל"ה ב מיי ש"ס טו"ש ע'
ל"ח ס' מל'
ל"ו ג מיי פ"ד מהל'
טו"מ מ"סכ ומו"סכ
ל"ה א סמג ע"פ רמ"ג
ל"ז ד מיי פ"ו מהל' א"ל
ל"ה א סמג ע"פ רמ"ג
ד"כג כ טו"ש ע"י ס' ד'
כ טו"ש ע"י א'

כל שבן דהוי ליה נולד ואסיר. וע"ג דמשקין צפירי נמי אמרינן
צפסקים (דף ל"ג): דמצלע צליעי אפ"ה לא מתסרי משום נולד
אי לא גזרינן שמה יסחוט דמיס צעדים צליעי טפי ואינה ניכרין כמו
משקין צפירי ואפילו לא היו ניכרין משקין צפירי כלל לא חשיבי נולד

כל שכן דהוה ליה נולד ואסירי. אפילו לטלטלן צמקומן: הרי הן
כרגלי כל אדם. כיון דניידי לא קנו שציתה ואפילו הן של יחיד
אינן כרגליו: צפירוש שמיע לך. מרבי יהושע זן לוי: או מכלל.
דשמיע לך מינה מילתא אחרייתא ודייקת מינה דכ"ר יוחנן זן נורי

(א) [למקן מתן] שנת קבא:
כילה לט, (ב) [נכרית ט.
ש"י ע"ש] (א) [ג"י הא"ש
אמר אפי' אלתרין] (ד) [גיה
(ה) ס' ט. ו. (ו) [נכרית
ט. ו. ש"י] (ז) [מ"ק כ.
(ח) [גמ"ק י"ט. כ. כ. כ. כ.
כבודות מתן. מולין ג.
(ט) [כ"פ: דלמא, (י) [דף
מה: ד"ה בוס], (יא) [כ"פ:
וש לומר, (יב) [וע"י מוס' גיה
ו: ד"ה בשעת, (יג) [כ"פ:
ד"ש], (יד) [כ"פ: ג].

רבינו חננאל

חידו פליגי עליה, לאחר
שנוכר עליה, ולא איתמר
הילכתא לא כמר ולא
כמר, אמר כד' ר' אליעזר
לסמוך עליו בשעת הדחק.
מאי שעת הדחק, פירשהו
רבנן (אשה שהפסיקה
ג' עונות, ואמרינן עונה
ביגיות שלשים יום),
אפיש"ה (עבד טהרות
הרבה ואחר כך ראתה דם,
איכא דאמרי שנת בצורת
היתה ועשתה טהרות
ונדחק הדבר
לוי' להפסידם, ולהחזיקה
בטומאה לאחר מעת
לעת, ופסק כ"ר אליעזר
דייה שנתה, והנה זה
מדרבנן הוא דאמר רבא
מאי דרבנן, כדכ"ר יהודה
אמר שמואל דאמר חכמים
תקנו לבנות ישראל להיות
עצמן צמקין שחריה
וערביות, בשחרית להכשיר
טהרות שעשתה בלילה,
וערבית להכשיר טהרות
שעשתה ביום, וזו הואיל
ולא בדיקה הפסיקה
עונת יחודה, וטומאות
מעט לעת הנה מדרבנן,
ושני בין יחיד ליחיד
ובין יחיד לרבים, ותב
אתו רבנן אחרני למידק
ולאחורי, דענין [בדרבנן]
בין יחיד ליחיד ליחיד
ורבים, מיהא דתנאי
שמועה קרובה שהיא
בתוך שלשים יום נהגת
שבעת ימי אבל, ולגהוין
[ו] כיוצא בו שלשים יום,
ושמועה רחוקה שהיא
לאחר שלשים יום אינה
נהגת אלא יום אחד
דב"ר ר' עקיבא, וחכמים
אומרים בין קרובה בין
רחוקה נהגת שבעה
ושלשים, ואמרינן כל
מקום שאתה מוצא יחיד
מיקל ורבים מחמירין
הלכה כרבים חוץ מזו
ש"ר עקיבא
יחיד הוא במקום רבים
ומיקל הילכתא כוותיה,
דאמר שמואל הלכה
כדברי המיקל (בבבלי),
באבילות הוא דאקילו
רבנן ואמרו הילכתא
כיוחך במקום רבים,
אבל בעלמא לא, ואפי'
בדרבנן, הוי שני בין
יחיד ליחיד, ליחיד ורבים.

כיון דמשקירא נמי הוה אורכ אורכא
דאיפרת הוא וא"ת ולימא הא רבא
שמעון היא דלית ליה מוקפה ולית
ליה נולד כדאיפתא כה"ג דדכר חדש שלא
ו"ל דצנולד כה"ג דדכר חדש שלא
בא לעולם כל עיקר מודה רבי שמעון
וכן צאפ"ר כיה שהוסק ציוס טוב
נראה דמודה ר"ש דאסור לכסות
צו אפ"כ רמ"ל ללנות צו צי"ה כדלמנ

כל שכן דהוה ליה נולד (א) דאסירי אלא מיה
בעבים מינד ניידי השתא דאתית להבי
אוקיינוס נמי לא ליקשו לך מיה באוקיינוס
נמי מינד ניידי (ב) ותניא * נהרות המושבין
ומעיינות הנובעין הרי הן כרגלי כל אדם אמר
רבי יעקב בר אידי אמר רבי יהושע בן לוי
הלכה כרבי יוחנן בן גורי אמר ליה רבי זירא
לרבי יעקב בר אידי * בפירוש שמיע לך או
מכללא שמיע לך אמר ליה בפירוש שמיע
לי מאי כללא דאמר רבי יהושע בן לוי הלכה
כדברי המיקל בעירוב ותרתיה למה לי אמר
רבי זירא צריכי דאי אשמעינן הלכה כר' יוחנן
בן גורי הוה אמינא בין לקולא ובין לחומרא
* קמ"ל הלכה כדברי המיקל בעירוב ולימא
הלכה כדברי המיקל בעירוב הלכה כרבי
יוחנן בן גורי למה לי איצטרך * ס"ד אמינא
הני מיילי יחיד במקום יחיד ורבים במקום
רבים אבל יחיד במקום רבים אימא
לא אמר ליה רבא לאב"י מכדי עירובין
דרבנן מה לי יחיד במקום יחיד ומה לי
יחיד במקום רבים אמר ליה רב פפא
לרבא ובדרבנן לא שני לן בין יחיד במקום
יחיד ליחיד במקום רבים * והתנן רבי

הגהות הב"ח

(א) ג"י דהוה ליה נולד
ואסירי: (ב) שם והתנן
רבי אליעזר פליגי וכן בכל
העמוד:

מוסף רש"י

נהרות המושבין. היינו
קמ"ל שהיו שם להם משן
להלכה ממקום מקור
נבעתן, ומעיינות
הנובעין, ואין יואלץ
מנמות ציפתן למשך
הלכה. הרי הן כרגלי כל
אדם. אין להם שם
שציתה לא צמקומן ולא
כרגלי העולם ולא כרגלי
הממלא, אלא כל אדם
מועלן כרגליו, דכל אדם
דניד לט ליה שציתה
(ביצה לט), וע"פ שם א"ה
מחול (מחול), שם א"ה
מועלן למקום שעירב לו
ליך (שבת קכ"א).

רבינו חננאל

ואסיקא כל מיד
דניד לט קני שבתיה
ומיה דאוקיינוס מינד
ניידי, לפיכך לא קנו
לחו שבתיה, והנה
נהרות המושבין ומעיינות
הנובעין הרי הן כרגלי כל
אדם. אידי יעקב בר אידי
אמר ר' יהושע בן לוי
הלכה כר' יוחנן בן גורי,
כי מי שישן ולא ידע עד
שהשכחה לו אפ"ה
אמה לכל רוח, ותוב אמה
ר' יהושע בן לוי הלכה
כדברי המיקל בעירוב,
ש"מ דלית הילכתא כר'
יוחנן אלא לקולא, אבל
היבא דאיכא לחומרא
בגון חפצי הפקר דקנו
שבתיה ולית ליה למצואם
להוציאם חוץ לאפ"ה
אמה שלתן לא אלא
כרגלי כל אדם, ולא פי'
הילכתא כר' יוחנן בן גורי
אלא משום דפליגי בהדי
רבים, אמר רבה מכדי
עירוב דרבנן הוא מה לי
יחיד במקום יחיד ומה
לי יחיד במקום רבים
הכל אחד הוא, ואמרינן
וכל מדרבנן לא שני לן
בין יחיד במקום יחיד
ובין יחיד במקום רבים,
והתנן בתחילת נידה ר'
אליעזר אומר כל אשה
שעברו עליה ג' עונות,
פ"י הוהנת שלה, שהיתה
והסחה לראות כל ט"ו יום,
הפסיקה ועבשו עברו
עליה ג' פעמים ט"ו
יום ולא ראתה, ואע"ג
דאינה זקנה שיש לומר
ניסתלקו דמיס חול' להיות
לה אורח כנשים, ואחר
כך ראתה, דייה שעתה,
ואין מטמאין אותה מעת
לעת, ותניא משה עשה
רבי כר' אליעזר, סבר

צפרק רמ"ל דצי"ה (דף מ.):

נהרות המושבין. *
של יחיד ונראה שקדק
דאי הוה של רבים דווקא מאי איריא
נהרות אפ"י מים מוכנסים נמי אמרי'
לעיל כרגלי הממלא והיינו כרגלי כל
אדם דהכא כדפרישי' לעיל * דהכל אחד
וכן מוכח צפרק צמ"ה דצי"ה (דף נג.).
דבשל יחיד מיירי דפרקי מהן דהכל
אמתני' דהסת דתקני צור של יחיד
כרגלי היחיד ומיהו שם לא פירש
רש"י כרגלי הממלא וכרגלי כל אדם
צענין אחד ור"ת מפרש אפילו מיירי
בשל רבים מדקדק שפיר דדווקא
משום דניידי לא קנו שציתה אלא
מכונסים דקנו שציתה יש להם אפ"ה
אמה לכל רוח כרבי יוחנן זן נורי:
הוה אמינא בין לקולא בין לחומרא.
הוה ליה למיירי דליצטרך
הלכה כדברי המיקל לפסוק הלכה
בכל מקומות אלא דמימא ליה למימר
דאפילו להן מילתא גופה אליצטרך:
קמ"ל הלכה כדברי המיקל בעירוב.
לענין אדם הלכה כרבי
יוחנן זן נורי דקני שציתה ולענין כלים
הלכה כרבנן דלל קנו שציתה ורבי
הן כרגלי כל אדם ולא הוי מרי קולי
דסתרי אהדי דקיימא לן כרבנן
דלמרי אין חפצי הפקר קונין שציתה
וישן היינו טעמא הואיל ויעור קני
ישן נמי קני כדפ"ה ואפילו אם לא
היה משמעין רבי יהושע זן לוי אלא
הלכה כדברי המיקל צעירוב לחוד
הוה משמע מדברייהו דהלכתא כדברי
שמיס להקל:

לסמוך עליו בשעת הדחק. פי'
הקונטרס דשנת צלומת
הוה ואיכא הפסד טהרות ואי אפ"ר
לומר כן דדחמך כה"ג אפי' רבנן
מודים כדלמנר צפ"ק דנה"ה (ד' ט):
אין שעת הדחק ראייה ומפרש הס'
מאי שעת הדחק שנת צלומת הוה
ואיכא דלמרי * דטהרות אפי"ה ועבוד
וחסו רבנן להפסד טהרות *:

דאמר שמואל הלכה כדברי
המיקל באב"ל. אפילו
צימדי צמקום רבים נראה דלעולם
הלכה כדברי המיקל באב"ל וחזן מזו
לא למעוטי שאל מקומות דלכל

כל שכן דהוה ליה נולד ואסירי. אפילו לטלטלן צמקומן: הרי הן
כרגלי כל אדם. כיון דניידי לא קנו שציתה ואפילו הן של יחיד
אינן כרגליו: צפירוש שמיע לך. מרבי יהושע זן לוי: או מכלל.
דשמיע לך מינה מילתא אחרייתא ודייקת מינה דכ"ר יוחנן זן נורי

כל שכן דהוה ליה נולד (א) דאסירי אלא מיה
בעבים מינד ניידי השתא דאתית להבי
אוקיינוס נמי לא ליקשו לך מיה באוקיינוס
נמי מינד ניידי (ב) ותניא * נהרות המושבין
ומעיינות הנובעין הרי הן כרגלי כל אדם אמר
רבי יעקב בר אידי אמר רבי יהושע בן לוי
הלכה כרבי יוחנן בן גורי אמר ליה רבי זירא
לרבי יעקב בר אידי * בפירוש שמיע לך או
מכללא שמיע לך אמר ליה בפירוש שמיע
לי מאי כללא דאמר רבי יהושע בן לוי הלכה
כדברי המיקל בעירוב ותרתיה למה לי אמר
רבי זירא צריכי דאי אשמעינן הלכה כר' יוחנן
בן גורי הוה אמינא בין לקולא ובין לחומרא
* קמ"ל הלכה כדברי המיקל בעירוב ולימא
הלכה כדברי המיקל בעירוב הלכה כרבי
יוחנן בן גורי למה לי איצטרך * ס"ד אמינא
הני מיילי יחיד במקום יחיד ורבים במקום
רבים אבל יחיד במקום רבים אימא
לא אמר ליה רבא לאב"י מכדי עירובין
דרבנן מה לי יחיד במקום יחיד ומה לי
יחיד במקום רבים אמר ליה רב פפא
לרבא ובדרבנן לא שני לן בין יחיד במקום
יחיד ליחיד במקום רבים * והתנן רבי
אליעזר אומר כל אשה שעברו עליה שלש
עונות דייה שעתה * ותניא מעשה ועשה
רבי כר' אליעזר לאחר שנוכר אמר כדי הוא
רבי אליעזר לסמוך עליו בשעת הדחק מאי
לאחר שנוכר אי לימא לאחר שנוכר דאין
הלכה כרבי אליעזר * אלא כרבנן בשעת
הדחק היכי עביד כוותיה אלא דלא איתמר
הלכתא לא כרבי אליעזר ולא כרבנן לאחר
שנוכר דלאו יחיד פליגי עליה אלא רבים
פליגי עליה אמר כדי הוא רבי אליעזר * לסמוך
עליו בשעת הדחק אמר רב משרשיא לרבא
ואמרי לה רב נחמן בר יצחק לרבא ובדרבנן
לא שני בין יחיד במקום יחיד בין יחיד במקום
רבים * והתניא שמועה קרובה נהגת שבעה
ושלשים רחוקה אינה נהגת אלא יום אחד
ואי זו היא קרובה ואיזו היא רחוקה בתוך
שלשים קרובה לאחר שלשים רחוקה דברי
רבי עקיבא וחכמים אומרים אחת שמועה
קרובה ואחת שמועה רחוקה נהגת שבעה
ושלשים ואמר רבה בר בר חנה אמר רבי
יוחנן כל מקום שאתה מוצא יחיד מיקל
ורבים מחמירין הלכה כדברי המחמירין
המרובים חוץ מזו שאע"פ שרבי עקיבא
מיקל וחכמים מחמירין * הלכה כדברי רבי
שמואל הלכה כדברי המיקל באב"ל הוא דאקילו בה רבנן
אבל בעלמא אפילו בדרבנן שני בין יחיד במקום רבים
ורב

קאמר דקאמר אצילות הוא דאקילו ביה רבנן וכן מוכח צדיה פרק צמ"ה דמו"ק (דף טו): ג"י אלא שאלו רבנן ג"י קובר את ממו
ג' ימים לפני הרגל וג"י צא ממקום קרוב פלוגתא * דרש"ג רבנן (דף כג.) וא"ת כיון דלפ"י יחיד צמקום רבים אמר שמואל הלכה כדברי
המיקל באב"ל למה ליה לשמואל למיפסק צפרק צמ"ה דמו"ק (דף מד.) * כרש"ג דלמ"ר ר"ה ויום הכפורים כרגלים ויש לומר דקמ"ל אפי' צימדי
צמקום רבים כדלמנר לעיל ונראה אפי' ציוס ראשון של אצילות דהוי דלורייתא כדלמנר צה"ג דהלכה כדברי המיקל באב"ל מידי דהוי כהלכה
כדברי המיקל צעירוב דמשמע לעיל דאפילו הוי דלורייתא הלכה כדברי המיקל מדקאמר מכדי עירובין דרבנן מה לי יחיד צמקום
וכו' משמע דאי הוה דלורייתא יחא דלריכי וכן מוכח צפ"י יש צבור (בכורות דף מט.) ג"י פלוגתא דר"ע ורבנן דלמנר רב אשי הכל מודים
לענין אצילות דיוס ל' כשלפניו דלמנר שמואל הלכה כדברי המיקל באב"ל ואפילו ציוס ראשון אינו נוהג אצילות וזה לשון ה"ג היכא
דשכיב שכיבא ציוס טוב ראשון או ציוס טוב שני או בחולו של מועד או צייט ראשון של יום טוב אחרון אינו נוהג אצילות